

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	
	Wersja: 2	Strona: 1/6 z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

Etykieta produktu

Oznakowanie (UE): wymagane

Symbole:

Zawiera:	Xn- produkt szkodliwy	N- Niebezpieczny dla środowiska
Zwroty R:	Dietylobenzen	
	R20: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe	
	R38: Działa drażniąco na skórę	
	R65: Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia	
	R51/53: Działa toksycznie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.	
Zwroty S:	S28: Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody.	
	S37: Nosić odpowiednie rękawice ochronne.	
	S62: w razie połknięcia nie wywoływać wymiotów; niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.	

Oznakowanie transportowe: stosowane, patrz p. 14

1. Identyfikacja substancji/preparatu i przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikacja substancji/preparatu:

Nazwa handlowa: JARYTHERM CF

Zastosowanie: Nośnik ciepła

1.2. Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Producent: TOTAL LUBRIFIANTS
Le Diamant B
16, rue de la Republique
92922 Paris La Defense- France
tel: + 33(0)1 41 35 40 00

Dostawca: Total Polska Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa

1.3. Wydział udzielający informacji: Dział techniczny tel.(0-22) 435 13 63
Telefony w nagłych przypadkach: (22) 619 08 97, (22) 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej, Warszawa

2. Skład/informacja o składnikach

Charakterystyka chemiczna: Produkt na bazie oleju syntetycznego (alkilobenzen).
Zawartość benzenu: <0,1 % (m/m)

Substancje stwarzające zagrożenie	Nr WE	Nr CAS	Zawartość	Symbole	Zwroty R
Dietylobenzen	246-874-9	25340-17-4	<100 %	Xn, N	R-20, 38, 65, 51/53

Objaśnienie zwrotów R w p.16

3. Identyfikacja zagrożeń

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	Strona: 2/6
	Wersja: 2	z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

Ujemne skutki zdrowotne:	Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
Wpływ na środowisko:	Działa drażniąco na skórę Nie odprowadzać produktu do środowiska naturalnego.
Zagrożenia fizyczne i chemiczne:	Działa toksycznie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
Klasyfikacja produktu:	Nie jest klasyfikowany jako palny ale w pewnych warunkach może się palić. Szkodliwy: Xn Niebezpieczny dla środowiska

4. Pierwsza pomoc

W PRZYPADKU POWAŻNYCH OBJAWÓW, WEZWAĆ LEKARZA LUB POGOTOWIE RATUNKOWE

DROGI NARAŻENIA SIĘ: WDYCHANIE	Wdychanie dużych stężeń par, dymów lub mgły może prowadzić do lekkiego podrażnienia gardła. Wynieść poszkodowanego na świeże powietrze, okryć i pozwolić odpocząć.
KONTAKT ZE SKÓRĄ	Zdjąć zabrudzone ubranie. Powierzchnie zabrudzone zmyć niezwłocznie dużą ilością wody z mydłem.
KONTAKT Z OCZAMI	Dokładnie płukać dużą ilością czystej, bieżącej wody przez co najmniej 15 minut.
SPOŻYCIE	Możliwość wymiotów i biegunki. Nie wywoływać wymiotów aby uniknąć ryzyka przedostania się do dróg oddechowych. Nie podawać nic do picia.
ZACHŁYŚNIĘCIE SIĘ	Jeśli zachodzi podejrzenie przedostania się produktu do płuc (np. przy wymiotach), natychmiast zawieźć poszkodowanego do szpitala.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

TEMPERATURA ZAPŁONU	Patrz p.9
ODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE	Ditlenek węgla, piana, proszek gaśniczy
NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI	Nie używać strumieni wody, mogą sprzyjać rozprzestrzenianiu się pożaru
SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA:	Toksyczne produkty egzotermicznej reakcji degradacji: gazy o różnej toksyczności takie jak CO, CO ₂ , różne węglowodory, aldehydy i sadza. Mogą one być bardzo niebezpieczne w przypadku wdychania.
SPECJALNE WYPOSAŻENIE OCHRONNE DLA STRAŻAKÓW:	W zamkniętych pomieszczeniach o dużym stężeniu dymów i gazów nosić aparat izolujący drogi oddechowe

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Patrz również p.8 i 13	
POSTĘPOWANIE PRZY ROZLANIU/PRZECIEKU -DO GLEBY	Powierzchnie z rozlanym produktem mogą być śliskie. Nie dopuszczać do przedostania się go do gruntu, cieków wodnych i oczyszczalni. Odzyskiwać metodami fizycznymi. Przy większym rozlaniu, jeśli sytuacji nie można szybko opanować, powiadomić odpowiednie władze.
- DO WODY	Do mechanicznego zbierania stosować pływające materiały absorpcyjne. Jeśli środki te przedostaną się do strumieni lub ścieków, poinformować władze o możliwości obecności pływających materiałów.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	Strona: 3/6
	Wersja: 2	z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

7. Postępowanie z substancją i jej magazynowanie

POSTĘPOWANIE

Zabezpieczenie techniczne/środki ostrożności

Unikać lub ograniczyć do minimum narażenie na kontakt z produktem używanym lub odpadowym.. Przy powstawaniu par/aerozoli/produktów rozkładu zapewnić odpowiednią wentylację. Przechowywać z dala od materiałów palnych oraz żywności i napojów.

Zalecenia z zakresu bezpieczeństwa

Puste opakowania mogą zawierać palne lub wybuchowe opary. Istnieje zagrożenie pożarowe ze strony szmat, papieru lub innych środków stosowanych do usuwania rozlania, które są nasączone produktem. Unikać gromadzenia ich i bezpiecznie utylizować.

Zapobiegać gromadzeniu się elektryczności statycznej przez stosowanie uziemień. Maszyny lub urządzenia należy ustawiać tak aby unikać ryzyka rozlania produktu lub ochlapania gorących części lub połączeń elektrycznych.

Unikać kontaktu z mocnymi utleniaczami.

MAGAZYNOWANIE

Zabezpieczenie techniczne/warunki magazynowania

Stosować wszystkie dostępne środki zapobiegające zanieczyszczeniu wody i gruntu.

Opakowania należy przechowywać szczelnie zamknięte, w temperaturze pokojowej, zabezpieczone przed wodą i wilgocią, z dala od wszelkich źródeł zapłonu.

Produkty niekompatybilne:

Nie przechowywać w miejscach narażonych na działanie żywiołów. Możliwość niebezpiecznej reakcji z silnymi utleniaczami, silnymi kwasami i halogenami.

Zalecane materiały opakowań:

Stosować tylko odporne na węglowodory opakowania, złącza, rury itp. Jeśli to tylko możliwe przechowywać w oryginalnym opakowaniu.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

Wskazówki dodatkowe odnośnie wymogów stawianych urządzeniom technicznym:

Stosować produkt w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Przy pracy w przestrzeniach zamkniętych (zbiorniki) upewnić się, że środowisko nie jest duszące i/lub nosić zalecane wyposażenie.

Substancje szkodliwe, wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń, które należy kontrolować:

Dietylobenzen- mieszanina izomerów:

NDS : 100 mg/m³

NDSch: 400 mg/m³

Ochrona rąk:

Jeśli zachodzi potrzeba stosować rękawice ochronne.

Ochrona oczu:

Okulary o szczelnej obudowie lub osłona na twarz

Ochrona ciała:

Gdy zachodzi potrzeba nosić maskę ochronną, odporną na węglowodory odzież, buty robocze (przy manipulowaniu beczkami). Nie nosić pierścionków, zegarka oraz innych przedmiotów, które mogą zatrzymywać produkt i stwarzać zagrożenia chorób skóry. Unikać przedłużonego i powtarzającego się kontaktu ze skórą szczególnie z produktem użytym lub odpadowym.

Higiena przemysłowa:

Odzież zanieczyszczoną natychmiast zdjąć, przed ponownym założeniem uprać. Po każdym kontakcie, przed przerwą i końcem pracy myć dokładnie skórę, produkt jest łatwo dokładnie usunąć myjąc się wodą z mydłem. Nie używać środków ciernych, rozpuszczalników lub benzyny. Do wycierania rąk nie stosować

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	Strona: 4/6
	Wersja: 2	z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

szmat zabrudzonych produktem. Nie wkładać zabrudzonych szmat do kieszeni ubrań roboczych. Nie jeść, nie pić, nie palić papierosów w miejscu pracy.

9. Właściwości fizykochemiczne

Postać:	Ciecz
Barwa:	Bezbarwna
Zapach:	Charakterystyczny
pH:	nie ma zastosowania
Temperatury zmiany stanu skupienia	
Temperatura wrzenia	180°C
Temperatura zapłonu	56°C (ASTM D 93)
Temperatura autozapłonu:	> 395°C (ASTM E 659)
Prężność par	1,30 hPa w 20°C
Gęstość w temp. 20°C:	870 kg/m ³
Dolna granica palności, (%)	0,8
Rozpuszczalność:	
w wodzie:	Nie rozpuszczalny i nie mieszalny
w rozpuszczalnikach organicznych:	Rozpuszczalny w wielu typowych rozpuszczalnikach
Lepkość kinematyczna w 40°C:	<1 mm ² /s

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność:	Produkt jest stabilny w typowych warunkach magazynowania i stosowania
Substancje, których należy unikać:	Unikać kontaktu z silnymi utleniaczami
Warunki, których należy unikać:	Gorąco (temperatury powyżej temperatury zapłonu), iskry, punkty zapłonu, płomienie, elektryczność statyczna.
Niebezpieczne produkty rozkładu:	W egzotermicznej reakcji degradacji powstają toksyczne produkty: benzen- toluen.

11. Informacje toksykologiczne

Toksyczność ostra/skutki miejscowe	
- Wdychanie:	Brak zagrożenia przy normalnych warunkach stosowania. Wdychanie wyższych stężeń par i aerozoli może wpływać na centralny system nerwowy, przez co mogą wystąpić bóle głowy, zawroty, senność lub poważne osłabienie, wtedy niezbędna jest szybka pomoc lekarska.
- Kontakt ze skórą:	LD 50 (królik)>5000mg/kg Długie lub powtarzające się narażenie może spowodować zaczerwienienie lub inne poważniejsze skutki skórne.
- Spożycie:	LD 50(szczury): >200 mg/kg. Przy spożyciu niewielkich ilości, nie obserwuje się żadnych ujemnych skutków. Po spożyciu większych ilości obserwuje się ból żołądka, biegunkę. Niebezpieczny, przy przypadkowym spożyciu, ze względu na niską lepkość produkt może przedostać się do płuc może spowodować uszkodzenie płuc.
UCZULENIE TOKSYCZNOŚĆ CHRONICZNA LUB DŁUGOTERMINOWA	Zgodnie z naszą wiedzą produkt nie pogłębia stanów uczulenia.
Kontakt ze skórą:	Przy częstym kontakcie z zabrudzonym ubraniem na skórze może pojawić się wysypka (trądzik olejowy).

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	
	Wersja: 2	Strona: 5/6 z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

12. Informacje ekologiczne

Ekotoksyczność:	LC50 (48 h - ryby): 2,49 mg/l Działa toksycznie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
Ruchliwość:	
- Powietrze:	Produkt odparowuje do atmosfery, tworząc dyspersję.
- Gleba:	Wnioskując z właściwości fizycznych i chemicznych produkt jest mało ruchliwy w glebie.
- Woda:	Produkt jest nierozpuszczalny w wodzie. Może odparowywać z powierzchni wody do atmosfery.
Trwałość i degradacja:	Brak jest doświadczalnych danych o produkcie gotowym. Produkt nie jest łatwobiodegradowalny.

13. Postępowanie z odpadami

Produkt zużyty:	Utylizować w bezpieczny sposób, zgodnie z lokalnymi/krajowymi przepisami. Zbiórka powinna być wykonywana przez upoważnioną firmę a regeneracja lub spalanie należy wykonywać w dopuszczonej do tego celu instalacji. W Polsce: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach, Dz. U. Nr 62, poz. 628.
Opakowania:	Postępować zgodnie z lokalnymi przepisami. Ustawa z dn 11 maja 2001 r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63 poz. 638
Kod odpadu WE:	12 01 09

14. Informacje o transporcie

Numer UN:	2649
Prawidłowa nazwa międzynarodowa:	Diethylbenzene
Drogowy (ADR)/Kolejowy(RID): klasa 3, kod klasyfikacji:	F1, kod zagrożenia: 30; grupa opakowania: III
Rzeczny (ADNR): kod klasyfikacji:	F1, grupa opakowania: III
Morski (IMO-IMDG): zanieczyszcza środowisko morskie, grupa opakowania:	III
Powietrzny (ICAO/IATA): grupa opakowania:	III

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Symbole:

Zawiera:	Xn- produkt szkodliwy	N- Niebezpieczny dla środowiska
Zwroty R:	Dietylobenzen R20: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe R38: Działa drażniąco na skórę R65: Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia R51/53: Działa toksycznie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.	
Zwroty S:	S28: Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody. S37: Nosić odpowiednie rękawice ochronne. S62: w razie połknięcia nie wywoływać wymiotów; niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.	

	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
	JARYTHERM CF	Strona: 6/6
	Wersja: 2	z dnia: 2003-12-26
	Zastępuje wersję z dnia: 2002-11-13	

Przepisy Wspólnoty Europejskiej:

Karta ta spełnia wymagania podane w dyrektywie: 1999/45/EC modyfikowanej dyrektywą 2001/60/EC

Przepisy krajowe:

Karta ta spełnia normy podane w dyrektywach: 91/155, 93/112/EEC i 2001/58/EC i zawiera dane wymagane przez artykuł 14 dyrektywy 1999/45/EC
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych, Dz. U. Nr 171, poz. 1666;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 grudnia 2004 zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, Dz. U. Nr 2 (2005), poz. 8;

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz. U. Nr 217, poz. 1883.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.01.11.84, z późniejszymi zmianami).

16. Inne informacje:

Objaśnienie zwrotów R z p.2

R20: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe

R38: Działa drażniąco na skórę

R65: Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R51/53: Działa toksycznie na organizmy wodne. Może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Niniejsza karta charakterystyki produktu stanowi uzupełnienie karty danych technicznych, ale w żaden sposób jej nie zastępuje. Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu udzielane są w dobrej wierze. Użytkownik zobowiązany jest pamiętać o ryzyku związanym z zastosowaniem produktu niezgodnie z przeznaczeniem.

Niniejsza karta nie zwalnia użytkownika z konieczności zasięgnięcia informacji i zastosowania wszelkich przepisów i uregulowań prawnych dotyczących jego działalności. Użytkownik bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za działania podjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy z produktem.

Powyższe informacje udzielone zostają użytkownikowi w celu pomocy w realizacji zobowiązań nakładanych na niego przez przepisy i uregulowania prawne.

Wszystkie dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy.

Data polskiego wydania: 29 wrzesień 2005

hal